

Circuite de înmulțire pipeline pentru numere întregi

Student: Moldovan Liana

Grupa: 30238

Îndrumator: dr.ing Cristi Mocan

Data:10.10.2021

CUPRINS

1	Rezumat	3
2	2 Introducere	4
	2.1 Circuite de inmultire pipeline	4
3	Fundamentare teoretică	5
	3.1 Înmulțirea prin deplasare si adunare	5
	3.2 Înmulțirea într-o bază superioară	5
	3.3 Înmultirea matriceală:	6
	3.4 Arborele Wallace	7
	3.5 Algoritmul lui Booth	9
	3.7 Solutii posibile	10
4	Proiectare si implementare	12
	4.1 Schema bloc a circuitului	13
	4.3 Componentele circuitului	14
	4.3.1 Sumator elementar	14
	4.3.2 Sumatorul cu propagarea succesivă a transportului(SPT)	14
	4.3.3 Bistabil D	15
	4.3.4 Sumator cu salvarea tranportului	15
	4.3.5 Modul pentru generarea produselor partiale	16
	4.3.6 Registru de memorare	17
	4.3.7 Modulul principal	17
5	Rezultate experimentale	18
	5.1 Simularea modulelor	18
	5.1.1 Sumatorul elementar	18
	5.1.2 Sumator cu salvarea succesiva a transportului:	19
	5.1.3 Bistabil D:	19
	5.1.4 Sumator cu propagarea succesiva a transportului:	20
	5.1.5 Modul pentru generarea produselor partiale:	20
	5.1.6 Modulul principal:	21
5		
6	5 Bibliografie	23
8	3. Anexe(cod)	24

1 Rezumat

Multiplicarea este unul dintre cele mai semnificative procese în procesarea semnalului digital. Performanța vitezei de multiplicare influențează performanța generală a sistemelor informatice digitale, precum și în procesarea semnalului digital. Mulți algoritmi și arhitecturi de înaltă implementare au fost sugerați pentru a îmbunătăți și accelera operațiunile de multiplicare.

Obiectivul proiectului consta in realizarea inmultirii pipeline a doua numere intregi pe 32 biti.Limbajul de programare utilizat este VHDL iar ca tehnologie utilizata pentru exemplificarea functionarii am folosit placa Basys3.

Realizarea proiectului a condus la obtinerea rezultatului unor inmultiri, la o diferenta de timp egala cu un tact. Deoarece in arhitectura proiectului avem 10 etaje, iar fiecare etaj pastreaza cu ajutorul registrelor un rezultat intermediar, putem avea simulatan 10 perechi de numere care se pot inmulti.

Ca si concluzii, inmultirea pipeline este o tehnica care ofera rezultate rapide pentru volume mai mari de date. In pipeline, intarzierea aparitiei rezultatului dupa ultimul etaj, este egala cu intarzierea maxima a unui etaj, pe cand intarzierea in circuitele combinationale este egala cu intarzierea semnalelor pe intreg circuitul.

2 Introducere

Circuitul de inmultire este unul dintre blocurile hardware cele mai folosite in procesoare de semnale digitale si microprocesoare. Aceste circuite de inmultire sunt o optiune mai buna pentru procesari de date unde este importanta viteza si se pune accent pe aceasta. Exista mai multe arhitecturi si algoritmi posibili pentru inmultirea numerelor intregi, dintre acestea unele dintre solutiile posibile ale acestui proiect ar fi: Inmultirea prin tehnica pipeline, tehnica de adunare cu salvarea transportului, metoda arborelui Wallace, tehnica Booth modificata folosind Pipeline. Modul in care functioneaza aceste inmultitoare este urmatorul: manipuleaza doua intrari de date pentru a genera mai multe rezultate de inmultiri partiale, pana se ajunge la rezultatul final.

2.1 Circuite de inmultire pipeline

Prin utilizarea procedeului pipeline, procesele executate sunt paralelizate, existand etaje, astfel circuitul se imparte in blocuri mai mici iar salvarea rezultatelor se face folosind registre.

Registrele au un rol foarte important, deoarece salveaza rezultatele intermediare.

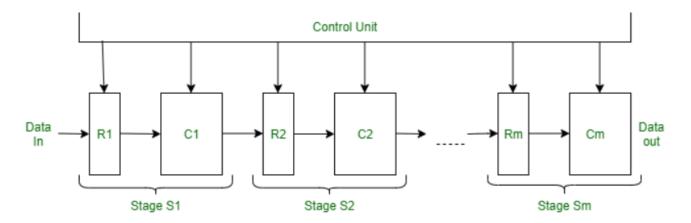

Figure - Structure of a Pipeline Processor

3 Fundamentare teoretică

Se analizează diferitele metode de înmulțire:

3.1 Înmulțirea prin deplasare și adunare

Adună deînmulțitul X cu el însuși de Y ori.

Algoritmul:

- Se selectează cifrele înmulțitorului una câte una de la dreapta la stânga.
- Se înmulțește deînmulțitul cu cifra selectată a înmulțitorului.
- Se plasează produsul intermediar la stânga rezultatelor precedente.

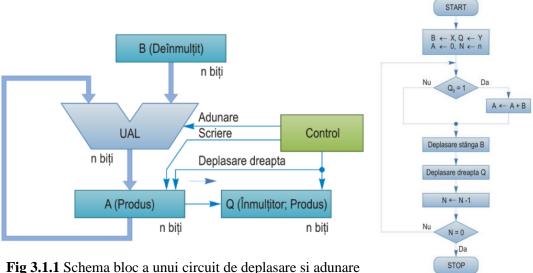

Fig 3.1.1 Schema bloc a unui circuit de deplasare si adunare

Fig 1.2 Organigrama algoritmului de inmultire prin deplasare si adunare

3.2 Înmulțirea într-o bază superioară

Se examinează mai mulți biți ai înmulțitorului Y în fiecare pas → crește viteza operației.

Înmulțire în baza 4: sunt examinați 2 biți:

- 00: nu se execută adunare.
- 01: se adună X la produsul parțial.
- 10: se adună 2X la produsul parțial 1.
- 11: se adună X + 2X la produsul parțial.

y _{2i+1}	y _{2i}	y _{2i-1}	Operații
0	0	0	Deplasare la dreapta cu două poziții
0	0	1	Adunare X, deplasare la dreapta cu două poziții
0	1	0	Adunare X, deplasare la dreapta cu două poziții
0	1	1	Adunare 2X, deplasare la dreapta cu două poziții
1	0	0	Adunare -2X, deplasare la dreapta cu două poziții
1	0	1	Adunare -X, deplasare la dreapta cu două poziții
1	1	0	Adunare -X, deplasare la dreapta cu două poziții
1	1	1	Deplasare la dreapta cu două poziții

Fig 3.2.1 Operatiile pentru inmultirea intr-o baza superioara

3.3 Înmultirea matriceală:

Pentru creșterea vitezei, se pot utiliza circuite combinaționale de înmulțire.

Logică suplimentară care permite calculul produsului într-un pas

Matrice de elemente combinaționale simple $\rightarrow$ adunare, deplasare Considerăm înmulțirea a două numere binare întregi fără semn:

$$X = x_{n-1} \dots x_1 x_0$$
 (1)
 $Y = y_{n-1} \dots y_1 y_0$

Produsul P se poate scrie:

$$P = X * Y = \left(\sum_{i=0}^{n-1} 2^i * x_i\right) * \left(\sum_{j=0}^{n-1} 2^j * y_j\right)$$

Fig3.3.1 Ecuatia produsului P

Fiecare termen produs de 1 bit $x_{i^*}y_j$ se poate calcula cu ajutorul unei porți ȘI. O matrice de n × n porți ȘI poate calcula toți termenii $x_{i^*}y_j$ simultan. Termenii sunt însumați cu o matrice de n(n-1) sumatoare elementare. Circuitul rezultat este similar cu un sumator bidimensional cu transport succesiv. Deplasările implicate de factorii 2^i și 2^j sunt implementate prin deplasarea spațială a sumatoarelor pe direcția x și y.

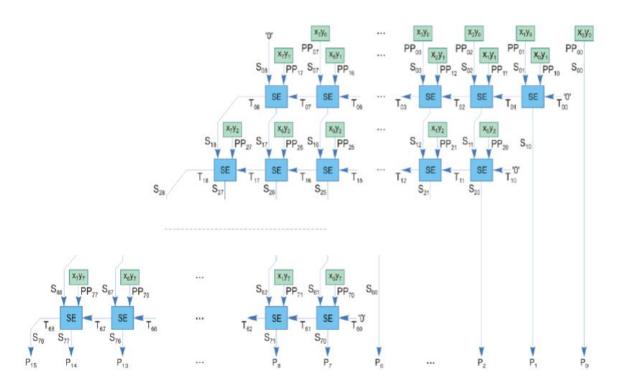

Fig 3.3.2 Inmultirea matriceala pentru numere de 8 biti fara semn.

3.4 Arborele Wallace

Înmulțirea a două numere de câte n biți necesită adunarea a n produse parțiale Circuitele de înmulțire anterioare execută înmulțirea într-un timp O (n).

Timpul poate fi redus la O (log n) prin utilizarea unui arbore.

Arborele cel mai simplu: combină perechi de produse parțiale $\rightarrow$ numărul produselor parțiale ar fi redus de la n la n/2.

- C. S. Wallace a arătat că produsele parțiale pot fi adunate mai rapid utilizând nivele multiple de SST(Sumatoare cu salvarea transportului) → arbore Wallace
  - În fiecare nivel al arborelui, numerele sunt grupate câte trei.
  - Se utilizează câte un SS pentru adunarea numerelor din fiecare grup
  - Procesul continuă până când rămân numai două numere de adunat.

• Pentru adunarea lor se utilizează un SPT Fiecare nivel reduce numărul termenilor care trebuie adunați cu un factor de $1,5 \rightarrow O(\log_{1,5} n)$.

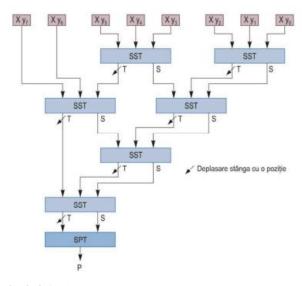

Fig 3.4.1 Circuit de inmultire pentru numere de opt biti utilizand un arbore Wallace

3.5 Algoritmul lui Booth

Tehnica Booth:

- Elimină necesitatea conversiei operanzilor la forma pozitivă.
- Poate reduce numărul operațiilor necesare.

Ideea principală: dacă se poate efectua atât adunare, cât și scădere, există mai multe posibilități de a calcula un produs.

- Un sir de cifre de 0 din înmulțitor necesită numai deplasare.
- Un sir de cifre de 1 poate fi tratat ca un număr cu valoarea L R.
  - L ponderea cifrei 0 dinaintea cifrei 1 celei mai din stânga.
  - O R ponderea cifrei 1 celei mai din dreapta.
  - La înmulțirea prin tehnica Booth se consideră câte doi biți adiacenți ai înmulțitorului pentru a determina operația care trebuie efectuată.

y _i	y _{i-1}	Operații		
0	0	Deplasare la dreapta		
0	1	Adunare deînmulțit, deplasare la dreapta		
1	0	Scădere deînmulțit, deplasare la dreapta		
1	1	Deplasare la dreapta		

Fig 3.5.1 Operatii efectuate la inmultirea prin metoda Booth

3.6 Circuite de înmulțire pipeline

Tehnica pipeline: Utilizează paralelismul

- Se suprapun etapele de execuție ale unei operații aritmetice.
- Fiecare etapă este executată de un etaj al sistemului pipeline.
- Etaj: registru + circuit de prelucrare.

Un circuit de înmulțire matriceală pipeline cu n etaje poate suprapune calculul a n produse $\rightarrow$ înmulțirea vectorilor întregi.

- Poate genera un nou rezultat în fiecare ciclu de ceas.
- Dezavantaj: viteza redusă a logicii de propagare a transportului din fiecare etaj.
- Numărul celulelor M necesare: n².
- Capacitatea tuturor registrelor buffer: ~3n² → costisitor din punct de vedere hardware.

Tehnica de adunare cu salvarea transportului → avantajoasă pentru implementarea pipeline.

- Se pot aduna m numere printr-o rețea de sumatoare cu salvarea transportului → rezultatul este sub forma (S, T).
- S și T trebuie adunate printr-un sumator convențional cu propagarea transportului.

3.7 Solutii posibile

O tehnica plauzibila care se poate utiliza este **tehnica de inmultire matriceala pipeline** care foloseste o celula M de inmultire(functia si) si adunare specifica.

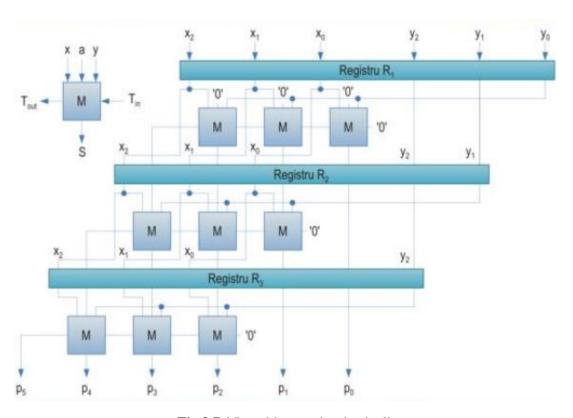

Fig 3.7.1 Inmultire matriceala pipeline

O alta tehnica deriva din prima, modificarea care se efectueaza este pentru cresterea vitezei, si anume faptul ca se foloseste un sumator cu salvarea transportului, fapt care elimina propagarea transportului intre elementele din acelasi etaj, pana la ultimul etaj, unde se gaseste transportul final. Aceasta tehnica poarta numele de **adunare cu salvarea transportului.**

O alta tehnica este tehnica Wallace pipeline, prin aceasta se reduce timpul de inmultire O(n) la timpul O(log n), la fel cu folosirea sumatoarelor cu salvare transport(SST). Dar aici produsele partiale se grupeaza pentru cresterea vitezei circuitului.

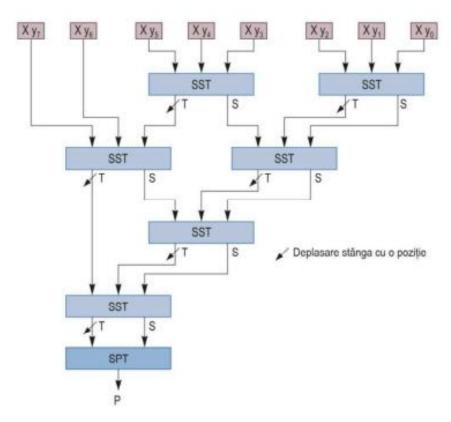

Fig 2.7.2 Circuit de inmultire pentru numere de 8 biti utilizand un arbore Wallace

4 Proiectare si implementare

Operațiile aritmetice pot fi implementate printr-un sistem pipeline.

Inmultirea pipeline se realizeaza pe mai multe etaje, fiecare etaj fiind compus din registre de memorare formate din bistabile care realizeaza memorarea a informatiilor de la etajul anterior si un circuit combinational de calculare a informatiilor necesare urmatorului etaj. In acest fel informatia poate sa circule prin etajele circuitului cumva in paralel. Astfel se pot efectua in circuitul realizat mai multe calcule ale produselor in paralel, din acest punct de vedere, pentru calcularea mai multor produse circuitul este unul eficient deoarece intarzierea dintre 2 rezultate succesive va fi data de intarzierea maxima dintre etaje.

Un dezavantaj al introducerii tehnicii pipeline este ca circuitul devine secvential, fiind necesar un semnal de tact la nivelul fiecarui etaj, pentru a se realiza circulatia informatiei.

Arborele Wallace prezinta un principiu de simplificare a numarului de SST-uri necesare pentru adunarea produselor partiale. C.S. Wallace a aratat ca produsele partiale pot fi adunate mai rapid folosind mai multe nivele de SST-uri. Astfel in fiecare nivel al arborelui, numerele sunt grupate cate 3 si se utilizeaza un SST(Sumator cu salvarea transportului) pentru fiecare grup. Acest procedeu se repeta pentru fiecare nivel pana cand raman doar 2 numere de adunat. Pentru adunarea acestor 2 numere ramase se utilizeaza un SPT(Sumator cu propagarea transportului). Se observa faptul ca fiecare nivel al arborelui reduce numarul termenilor care trebuie adunati cu un factor de $1.5 \Rightarrow O(\log_{1,5}n)$. Intre nivelele arborelui Wallace se adauga registre de memorare a sumei si transportului pentru a aplica tehnica pipeline.

Ca element inovator pentru un circuit de tip pipeline cu generator de produse partiale, am implementat tot in tehnica pipeline si transmiterea semnului operanzilor, prin etaje adiacente etajelor principale, cu scopul identificarii semnului corect a rezultatului dupa ce operanzii circula prin etajele pipeline. Acest lucru duce la eliminarea necesitatii de a crea 2 moduri pentru circuitul de inmultire: acela de lucru cu operanzi de acelasi semn sau de semne opuse.

4.1 Schema bloc a circuitului

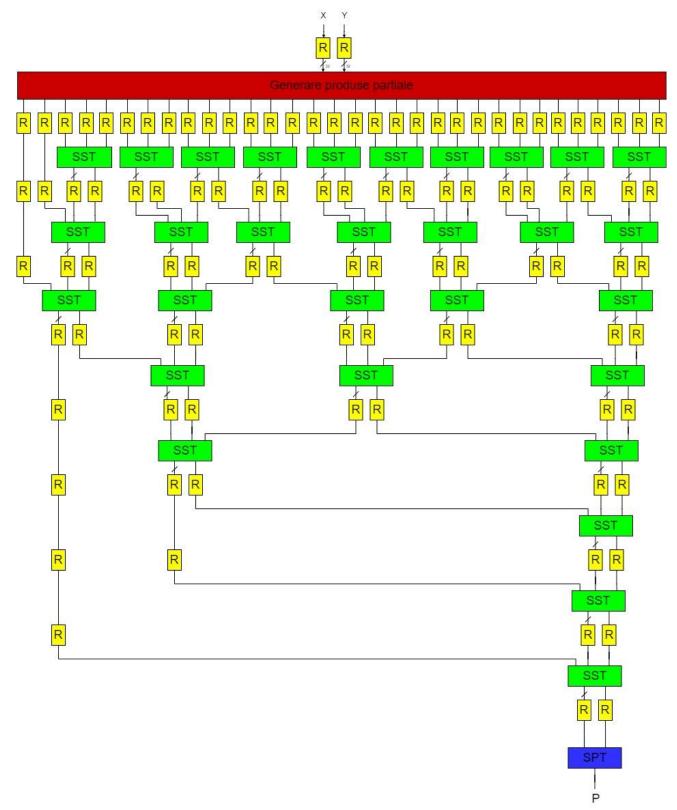

Fig 3.1.1 Arhitectura generala a proiectului

4.3 Componentele circuitului

4.3.1 Sumator elementar

Sumatorul elementar este o componenta principala in acest proiect, fiind necesar in implementarea metodelor.

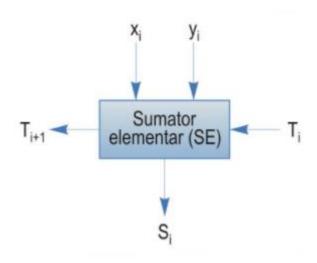

Fig 4.3.1 Schema sumatorului elementar

Un sumator elementar aduna doua intrari de cate un bit. Doua din intrari sunt bitii care trebuie adunați, notati cu x_i , y_i iar cealalta intrare este transportul de la bitul din poziția mai puțin semnificativă, notat cu T_i . Ieșirile sunt bitul suma S_i si transportul către bitul din poziția mai semnificativă, T_{i+1} .

In arhitectura mare intra in componenta SST-urilor care ajuta la metoda arborelui Wallace folosita. SST este un sumator cu salvarea transportului, al carui rol este acela de a reduce timpul de propagare al semnalelor de transport.

4.3.2 Sumatorul cu propagarea succesivă a transportului(SPT)

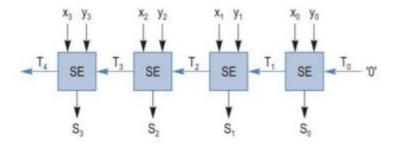

Fig 4.3.2 Schema sumatorului cu propagarea transportului pentru numere pe 4 biti

Unul din algoritmii de bază pentru adunare este algoritmul de adunare cu propagarea succesivă a transportului. Acest algoritm poate fi implementat în mod simplu cu sumatoare elementare. Principul este similar cu adunarea obișnuită. Fie $x_3x_2x_1x_0$ și $y_3y_2y_1y_0$ două numere binare de câte patru biți. Pentru adunarea acestor numere, se adună XO și yo pentru a determina cifra cea mai puțin semnificativă a sumei. Dacă rezultă un transport, acesta se adună cu x_i și y_i pentru a determina următoarea cifră mai semnificativă a sumei. Acest proces continuă până când se adună x_3 și y_3 . Dacă rezultă un transport final, acesta va deveni cifra cea mai semnificativă a sumei.

SPT va fi folosit in proiectarea arborelui Wallace.

4.3.3 Bistabil D

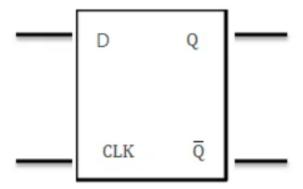

Fig 4.3.3 Schema unui bistabil D

Bistabilul D implementează un element de memorare. Durata in care CLK=1 si semnalul de ieșire urmareste semnalul de intrare se numeste track, iar durata în care CLK=0 și ieșirea Q menține starea se numește hold.

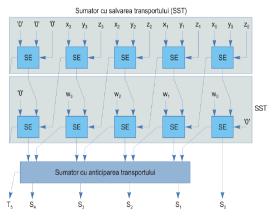
4.3.4 Sumator cu salvarea tranportului

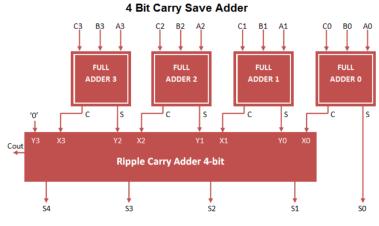
Tehnica de adunare cu salvarea transportului este folosita pentru a reduce in principal timpul de propagare al semnalului de transport. Un astfel de sumator de 8 biti, spre exemplu, este o simpla insiruire a 8 sumatoare elementare pe intrarile carora se pun bitii numerelor de adunat. Fiecare sumator elementar, genereaza 2 iesiri: un bit de suma si un bit de transport spre pozitia mai semnificativa. Din aceste doua, rezulta 2 siruri de biti, ca rezultate ale sumatorului cu salvarea transportului: un sir de suma $\bf S$ de n biti si un sir de transport $\bf T$ de n biti.

Pentru obtinerea rezultatului final, suma si transportul rezultate trebuie adunate folosind un SPT(sumator cu propagarea transportului).

Un astfel de sumator cu salvarea transportului este folosit pentru inmultire la adunarea produselor partiale, iar in arhitectura finala, intra in structura arborelui Wallace, pentru generarea acestor produse partiale pe diferite nivele.

Fig 4.3.4 Sumator cu salvarea transportului (SST)

Fig 4.3.5 Schema sumator cu salvarea transportului pe 4 biti

4.3.5 Modul pentru generarea produselor partiale

Pentru rezolvarea problemei generarii produselor partiale am folosit niste porti logice SI, pe langa un principiu de deplasare stanga la fiecare produs partial.

Dimensiunea produselor partiale a 2 numere de n biti reprezinta numere pe 2n biti, deoarece trebuie efectuate deplasari. Xy0 reprezinta produsul partial rezultat din tratarea primului bit din inmultitor, daca y0 este egal cu valoare logica '1' atuci portile SI vor trece spre rezultatul generatorului exact bitii numarului X(32 in cazul nostru) pe pozitiile cele mai putin semnificative din cele 64 ale produsului partial. Generarea produsului partial urmator Xy1 va avea acelasi principiu, dar portile SI vor fi plasate cu o pozitie mai la stanga(pentru a efectua o deplasare la stanga). Principiul se repeta si pentru celelalte produse partiale.

De exemplu pentru 2 numere de 4 biti produsul partial Xy0 va fi generat in urmatorul mod:

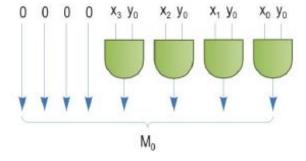

Fig 4.3.6 Generarea produsului partial M_0 pentru 2 numere pe 4 biti

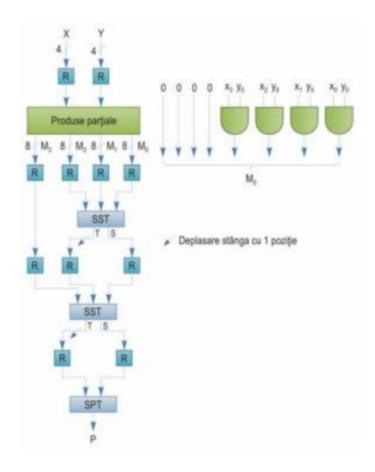
4.3.6 Registru de memorare

Registrul de memorare este necesar pentru pastrarea rezultatelor intermediare din fiecare etaj si constituie componenta principala intr-un circuit pipeline.

4.3.7 Modulul principal

Inmultirea matriceala cu SST-uri realizate pe numere de 32 de biti fara semn, necesita existenta a 30 de SST-uri interconectate, primul facand insumarea primelor 3 produse partiale Xy0, Xy1 si Xy2. Apoi in etajele de mai jos, se insumeaza urmatorul produs partial si suma temporara de deasupra. Tot pentru a avea schema completa sunt necesare 32 de generatoare de produse.

Produsele partiale rezultate vor fi pe 64 biti, la fel ca dimensiunea SST-urilor necesare, din considerente de deplasari necesare pentru un rezultat corect.

Fig 4.3.7 Schema bloc pentru un circuit de inmultire pipeline folosind metoda arborelui Wallace pe 4 biti.

Pe 32 de biti schema va fi mult extinsa, mergand pe acelasi pattern, pana la 30 de SST-uri. La final estenecesar un SPT tot pe 64 de biti care sa realizeze insumarea lui S si T generate de ultimul SST.

5 Rezultate experimentale

5.1 Simularea modulelor

5.1.1 Sumatorul elementar

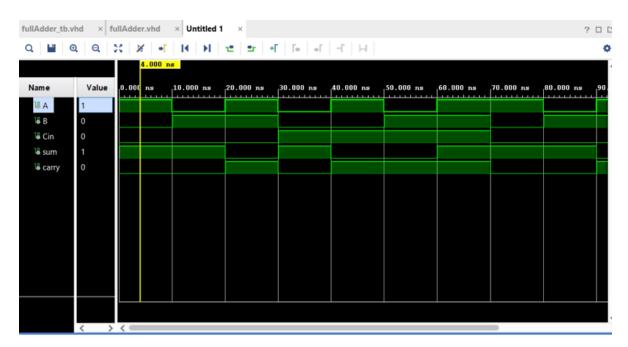

Fig 4.1.1

Cazuri:

$x_i y_i T_i$	$T_{i+1} S_i$
0 0 0	0 0
0 0 1	0 1
0 1 0	0 1
0 1 1	1 0
1 0 0	0 1
1 0 1	1 0
1 1 0	1 0
1 1 1	1 1

5.1.2 Sumator cu salvarea succesiva a transportului:

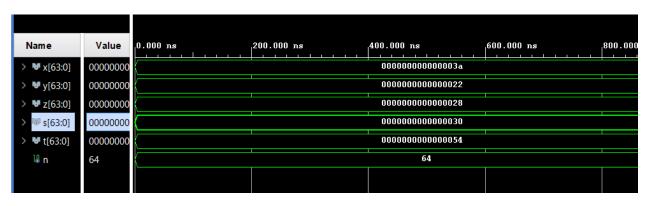

Fig 5.1.2

Am adunat numerele 3a(111010), folosind SST.

22(100010)

28(101000)

Rezultand: S=30(110000)

T=54(1010100)

5.1.3 Bistabil D:

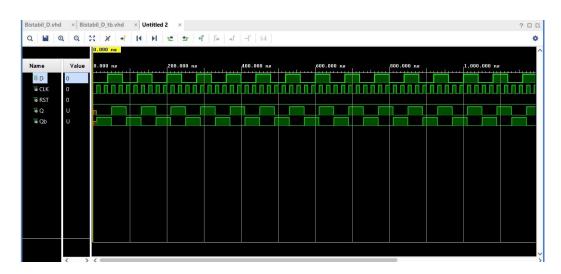

Fig 5.1.3

5.1.4 Sumator cu propagarea succesiva a transportului:

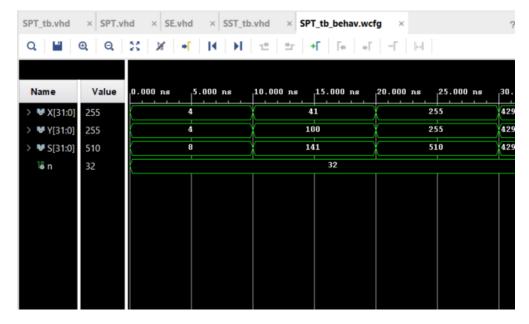
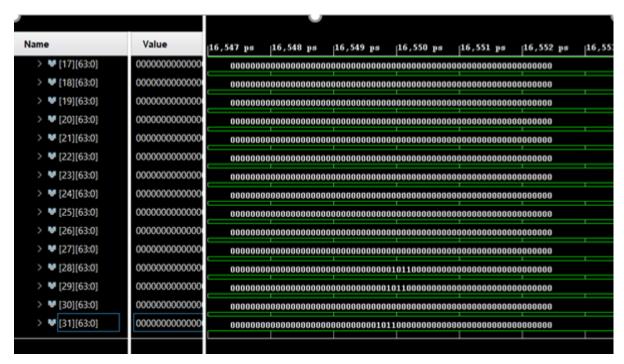

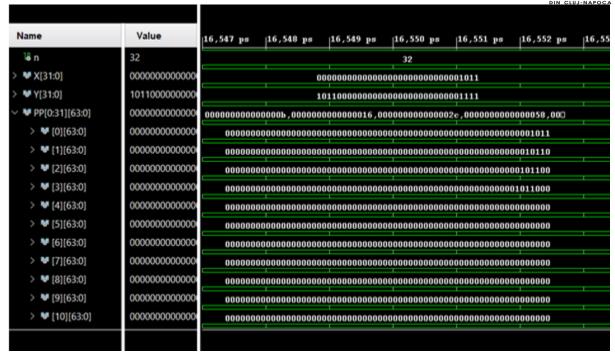
Fig 5.1.4

5.1.5 Modul pentru generarea produselor partiale:

Am simulat generarea de produse partiale pentru 2 numere: X=x"0000000B" si Y=x"B000000F".

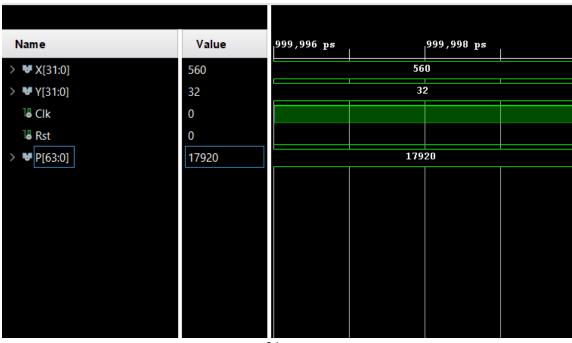

Se observa shiftari-le la stanga, necesare pentru a obtine rezultate corecte.

5.1.6 Modulul principal:

In aceasta sectiune am prezentat rezultatele simularii arhitecturii generale a proiectului descrisa cu schema in sectiunea 4.1. Am introdus numerele 560 si 32 (pentru a le vedea valorile in baza 10, am folosit radix->signed decimal), aceastea in prealabil au fost introduse in hexa. Se observa rezultatul corect, 17920.

5 Concluzii

Problema unui circuit de inmultire pipeline a fost rezolvata prin impartirea unui circuit combinational in etaje, un etaj fiind constituit dintr-un circuit combinational si registre. Pentru rezolvarea tehnicii pipeline am folosit un generator de produse partiale, astfel se vor obtine in prima faza un numar de 32 de produse partiale care sunt adunate mai apoi fiind trecute prin registre si sumatoare cu salvarea trasnportului. Principiul folosit pentru insumarea produselor partiale este Wallace. Generatorul de produse partiale prezinta o inovatie prin faptul ca generarea produselor partiale se face pe baza unui generic transmis din modulul principal, iar sumatoarele (SST si SPT) sunt implementate cu sumatoare elementare pentru cresterea vitezei.

Avantajele proiectului constau in accentul pe viteza, pipeline aduce o ridicare a vitezei de lucru semnificative in cazul volumelor mari de numere de inmultit. Intarzierea maxima devine egala cu intarzierea maxima a unui etaj, evitandu-se intarzierea pe intreg circuitul. Pentru date voluminoase (microprocesoare, semnale digitale) care folosesc mult tehnica inmultirii, varianta pipeline este una extrem de avantajoasa. Printre dezavantajele proiectului, o tehnica pipeline nu este folositoare pentru una, doua inmultiri, deoarece numerele trebuie inevitabil sa treaca prin toate etajele circuitului. Astfel pentru a inmulti o singura pereche de numere trebuie sa se treaca prin 10 semnale de tact, sau, in varianta implementarii circuitului pe placuta, prin 10 apasari de buton.

Ca aplcatii, proiectul poate folosi la microprocesoare, tehnica inmultirii fiind probabil cea mai folosita in cadrul acestora, se pot de altfel procesa semnele analogice sau digitale care necesita inmultiri aferente, pentru calculatoare electronice sau diferiti senzori care necesita inmultiri inainte de procesarea efectiva.

6 Bibliografie

[1] Monika Maneet al,International Journal of Computer Science and Mobile Computing, Vol.4 Issue.3, March-2015, pg. 536-541 Performance Pipeline Signed 64*64 bit Multiplier using Radix-32 Modified Booths Algorithm and Wallace Structure.

[2] Z. F. Baruch, Structura sistemelor de calcul – Înmulțire

8. Anexe(cod)

8.1 Sumator elementar

```
library IEEE;
use IEEE.STD LOGIC 1164.ALL;
-- Uncomment the following library declaration if using
-- arithmetic functions with Signed or Unsigned values
--use IEEE.NUMERIC STD.ALL;
-- Uncomment the following library declaration if instantiating
-- any Xilinx leaf cells in this code.
--library UNISIM;
--use UNISIM. VComponents.all;
entity SE is
    Port (X:in std logic;
          Y:in std logic;
          Tin: in std logic;
          Tout:out std logic;
          S:out std logic );
end SE;
architecture Behavioral of SE is
begin
    S = X xor Y xor Tin;
    Tout <= (X and Y) or ((X or Y) and Tin);
end Behavioral;
```


8.2 Bistabil D

```
library IEEE;
use IEEE.STD LOGIC 1164.ALL;
use IEEE.STD LOGIC ARITH.ALL;
use IEEE.STD LOGIC UNSIGNED.ALL;
entity Bistabil D is
Port ( D, CLK, RST : in STD LOGIC;
Q, Qb : out STD LOGIC);
end Bistabil D;
architecture Behavioral of Bistabil D is
begin
process (D, CLK, RST)
begin
if (RST = '1') then
Q <= '0';
elsif (rising edge(CLK)) then
Q <= D;
Qb <= not D;
end if;
end process;
end Behavioral;
```


8.3Sumator cu salvarea transportului

```
entity SST is
    generic(n:INTEGER);
    Port (X:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Y:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Z:in std logic vector(n-1 downto 0);
          S:out std logic vector(n-1 downto 0);
          T:out std logic vector(n-1 downto 0));
end SST;
architecture Behavioral of SST is
component SE is
    Port (X:in std logic;
          Y:in std logic;
          Tin:in std logic;
          Tout:out std logic;
          S:out std logic );
end component;
signal C:std logic vector(n downto 0);
signal tmp:std logic vector(n-1 downto 0):=(others=>'0');
begin
C(0) <= '0';
g0: for i in 0 to n-1 generate
    \texttt{SE\_i: SE port map}(X=>X(i),Y=>Y(i),Tin=>Z(i),Tout=>C(i+1),S=>S(i));
   tmp(i) \le C(i+1);
  end generate;
g2: for i in 0 to n-2 generate
    T(i+1) <=tmp(i);
end generate;
   T(0) <= '0';
end Behavioral;
```


8.4 Registru de memorare

```
entity register n is
    generic(n:INTEGER);
    Port (D:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Clk:in std logic;
          Rst:in std logic;
          Q:out std logic vector(n-1 downto 0) );
end register_n;
architecture Behavioral of register n is
begin
process (Clk, Rst)
begin
    if Rst='1' then Q \le (others=>'0');
    elsif Clk'event and Clk='1' then
        Q \le D;
    end if;
end process;
end Behavioral;
```

8.5 Complementul fata de 2

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
use ieee.std_logic_unsigned.all;
use ieee.numeric_std.all;

entity twoscompliment is
    generic(n:integer);
    Port (X:in std_logic_vector(n-1 downto 0);
        Y:out std_logic_vector(n-1 downto 0));
end twoscompliment;

architecture Behavioral of twoscompliment is

signal temp:std_logic_vector(n-1 downto 0);

begin

temp <= not X;
Y <= std_logic_vector(unsigned(temp + 1));
end Behavioral;</pre>
```


8.6 Sumator cu propagarea succesiva a transportului

```
library IEEE;
use IEEE.STD LOGIC 1164.ALL;
-- Uncomment the following library declaration if using
-- arithmetic functions with Signed or Unsigned values
--use IEEE.NUMERIC STD.ALL;
-- Uncomment the following library declaration if instantiating
-- any Xilinx leaf cells in this code.
--library UNISIM;
--use UNISIM. VComponents.all;
entity SPT is
    generic (n: INTEGER);
    Port (X:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Y:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Cin:in std logic;
          S:out std logic vector(n-1 downto 0);
          Cout: out std logic );
end SPT;
architecture Behavioral of SPT is
signal C:std logic vector(1 to n-1);
component SE is
    Port (X:in std logic;
         Y:in std logic;
          Tin: in std logic;
          Tout:out std logic;
          S:out std_logic );
end component;
begin
SE_0: SE port map(X(0),Y(0),Cin,C(1),S(0));
G 1: for i in 1 to n-2 generate
    SE_i: SE port map (X(i), Y(i), C(i), C(i+1), S(i));
end generate;
SE_n: SE port map (X(n-1), Y(n-1), C(n-1), Cout, S(n-1));
end Behavioral;
```


8.7 Generarea de produse partiale

```
library IEEE;
use IEEE.STD LOGIC 1164.ALL;
use IEEE.std logic arith.all;
-- Uncomment the following library declaration if using
-- arithmetic functions with Signed or Unsigned values
--- use IEEE. NUMERIC STD. ALL;
-- Uncomment the following library declaration if instantiating
-- any Xilinx leaf cells in this code.
--library UNISIM;
--use UNISIM. VComponents.all;
entity Product_basic_generator is
    generic(n:integer:=32; nr shiftari:in integer);
    Port (X:in std logic vector(n-1 downto 0);
          Y: in std logic;
          P:out std logic vector (2*n-1 downto 0) );
end Product basic generator;
architecture Behavioral of Product basic generator is
signal tmp:std logic vector(2*n -1 downto 0):=x"000000000000000;
signal shift:std logic vector(nr shiftari-1 downto 0);
begin
shift <= conv std logic vector (0, nr shiftari);
tmp(n+nr shiftari-1 downto 0) <=X & shift when nr shiftari >0 else
                                X ;
P<=tmp when Y='1' else
   x"00000000000000000" when Y='0';
end Behavioral;
```



```
entity product generator is
   generic(n:integer:=32);
    Port (X:in std logic vector (n-1 downto 0);
          Y:in std logic vector(n-1 downto 0);
          P:out my array(n-1 downto 0) );
end product generator;
architecture Behavioral of product generator is
component Product_basic_generator is
   generic(n:integer:=32; nr_shiftari:in integer);
   Port (X:in std logic vector (n-1 downto 0);
          Y:in std logic;
          P:out std logic vector(2*n-1 downto 0) );
end component;
type array32 64 is array(0 to n-1) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal PP:array32_64:=(others=>x"0000000000000000");
begin
g0: for i in 0 to n-1 generate
   pbg_i: Product_basic_generator_generic_map(n,i) port_map(X=>X, Y=>Y(i), P=>PP(i));
end generate;
gl: for i in 0 to n-1 generate
   et_i: P(i) <= PP(i);
end generate;
end Behavioral;
```

8.9 Modulul principal

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

package pkg is
  constant n: integer:=32;
  type my_array is array (natural range <>) of std_logic_vector(2*n-1 downto 0);
end package;

package body pkg is
end package body;

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.numeric_std.all;
library work;
use work.pkg.all;
```



```
entity multiplier is
    Port (X:in std logic vector(31 downto 0 );
           Y:in std logic vector (31 downto 0);
           Clk:in std logic;
           Rst:in std logic;
           P: out std logic vector(63 downto 0));
end multiplier;
architecture Behavioral of multiplier is
component SST is
    generic (n: INTEGER);
    Port (X:in std logic vector (n-1 downto 0);
           Y:in std logic vector (n-1 downto 0);
           Z:in std logic vector(n-1 downto 0);
           S:out std logic vector (n-1 downto 0);
           T:out std logic vector(n-1 downto 0));
end component;
component product_generator is
    generic (n:integer:=32);
    Port (X:in std logic vector(n-1 downto 0);
           Y:in std logic vector (n-1 downto 0);
           P:out my array(n-1 downto 0) );
end component;
component register n is
    generic (n: INTEGER);
    Port (D:in std_logic_vector(n-1 downto 0);
           Clk:in std logic;
           Rst:in std logic;
           Q:out std_logic_vector(n-1 downto 0) );
end component;
component SPT is
   generic(n:INTEGER:=32);
   Port (X:in std_logic_vector(n-1 downto 0);
        Y:in std_logic_vector(n-1 downto 0);
        Cin:in std logic;
        S:out std_logic_vector(n-1 downto 0);
        Cout: out std logic );
end component;
component twoscompliment is
   generic(n:integer);
   Port (X:in std_logic_vector(n-1 downto 0);
        Y:out std_logic_vector(n-1 downto 0) );
end component;
component mpg is
 Port ( en:out STD_LOGIC;
      input:in STD LOGIC;
      clock: in STD LOGIC);
end component;
constant n:integer:=32;
constant n_sign:integer:=2;
signal R11,R12:std_logic_vector(n-1 downto 0);
signal M: my array(n-1 downto 0) ;
type R2_type is array(31 downto 0) of std_logic_vector(2*n-1 downto 0);
signal R2 : R2_type;
type R3 type is array(21 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R3: R3 type;
signal ST1:R3 type;
```



```
type R4 type is array(14 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R4: R4 type;
signal ST2:R4 type;
type R5 type is array (9 downto 0) of std logic vector (2*n-1 downto 0);
signal R5:R5 type;
signal ST3:R5 type;
type R6 type is array(6 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R6:R6 type;
signal ST4:R6 type;
type R7 type is array(4 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R7:R7 type;
signal ST5:R7 type;
type R8 type is array(3 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R8:R8 type;
signal ST6:R8 type;
type R9 type is array(2 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R9:R9 type;
signal ST7:R9 type;
type R10 type is array(1 downto 0) of std logic vector(2*n-1 downto 0);
signal R10:R10 type;
signal ST8:R10 type;
signal SPT Tout: std logic;
signal X in:std logic vector (31 downto 0);
signal Y in: std logic vector (31 downto 0);
signal X complemented: std logic vector (31 downto 0);
signal Y complemented: std logic vector (31 downto 0);
signal complemented x:std logic:='0';
signal complemented y:std logic:='0';
signal complemented:std logic:='0';
signal P out:std logic vector (63 downto 0);
signal P complemented: std logic vector (63 downto 0);
begin
twocl:twoscompliment generic map(32) port map(X, X complemented);
twoc2:twoscompliment generic map(32) port map(Y, Y complemented);
```



```
complemented x <= '1' when X(31)='1' else '0';
complemented y <= '1' when Y(31)='1' else '0';
with complemented x select X in <= X when '0', X complemented when others;
with complemented y select Y_in<=Y when '0', Y_complemented when others;
ill:register_n generic map(n) port map(X in, Clk, Rst, R11);
i12:register_n generic map(n) port map(Y in, Clk, Rst, R12);
il: product generator generic map(n) port map(X=>R11, Y=>R12, P=>M);
i2: for i in 0 to n-1 generate
     et_i:register_n generic map(2*n) port map(M(i), Clk, Rst, R2(i));
end generate;
i21: for i in 0 to 9 generate
   et_i:SST generic map(2*n) port map(X=>R2(3*i), Y=>R2(3*i+1), Z=>R2(3*i+2), S=>ST1(2*i), T=>ST1(2*i+1));
end generate;
i3: for i in 0 to 19 generate
   et i: register n generic map(2*n) port map(ST1(i), Clk, Rst, R3(i));
end generate;
 i301: register_n generic map(2*n) port map(R2(30), Clk, Rst, R3(20));
 i302: register_n generic map(2*n) port map(R2(31), Clk, Rst, R3(21));
i31: for i in 0 to 6 generate
   et_i: SST generic map(2*n) port map(X=>R3(3*i),Y=>R3(3*i+1),Z=>R3(3*i+2),S=>ST2(2*i),T=>ST2(2*i+1));
end generate;
i4: for i in 0 to 13 generate
   et_i:register_n generic map(2*n) port map(ST2(i),Clk,Rst,R4(i));
end generate;
i401:register n generic map (2*n) port map (R3(21), Clk, Rst, R4(14));
i41: for i in 0 to 4 generate
   et i:SST generic map(2*n) port map(X=>R4(3*i), Y=>R4(3*i+1), Z=>R4(3*i+2), S=>ST3(2*i), T=>ST3(2*i+1));
end generate;
i5: for i in 0 to 9 generate
   et_i:register_n generic map(2*n) port map(ST3(i), Clk, Rst, R5(i));
end generate;
i51: for i in 0 to 2 generate
   et i:SST generic map(2*n) port map(X=>R5(3*i),Y=>R5(3*i+1),Z=>R5(3*i+2),S=>ST4(2*i),T=>ST4(2*i+1));
end generate:
```



```
i6: for 1 in 0 to 5 generate
    et i:register_n generic map(2*n) port map(ST4(i), Clk, Rst, R6(i));
end generate;
i601:register n generic map(2*n) port map(R5(9), Clk, Rst, R6(6));
inst61: for i in 0 to 1 generate
   et i:SST generic map(2*n) port map(X=>R6(3*i), Y=>R6(3*i+1), Z=>R6(3*i+2), S=>ST5(2*i), T=>ST5(2*i+1));
end generate;
i7: for i in 0 to 3 generate
    et_i:register_n generic map(2*n) port map(ST5(i), Clk, Rst, R7(i));
end generate;
i701:register_n generic map(2*n) port map(R6(6), Clk, Rst, R7(4));
i71:SST generic map(2*n) port map(X=>R7(0), Y=>R7(1), Z=>R7(2), S=>ST6(0), T=>ST6(1));
i801:register_n generic map(2*n) port map(ST6(0), Clk, Rst, R8(0));
i802:register_n generic map(2*n) port map(ST6(1), Clk, Rst, R8(1));
i803:register n generic map(2*n) port map(R7(3), Clk, Rst, R8(2));
i804:register n generic map(2*n) port map(R7(4), Clk, Rst, R8(3));
i81:SST generic map(2*n) port map(X=>R8(0), Y=>R8(1), Z=>R8(2), S=>ST7(0), T=>ST7(1));
i901:register n generic map(2*n) port map(ST7(0), Clk, Rst, R9(0));
i902:register n generic map(2*n) port map(ST7(1), Clk, Rst, R9(1));
i903:register_n generic map(2*n) port map(R8(3), Clk, Rst, R9(2));
i91:SST generic map(2*n) port map(X=>R9(0), Y=>R9(1), Z=>R9(2), S=>ST8(0), T=>ST8(1));
i101:register_n generic map(2*n) port map(ST8(0), Clk, Rst, R10(0));
i102:register_n generic map(2*n) port map(ST8(1), Clk, Rst, R10(1));
i10:SPT generic map (2*n) port map (X=>R10(0), Y=>R10(1), Cin=>'0', S=>P out, Cout=>SPT Tout);
twoc3:twoscompliment generic map(64) port map(P out, P complemented);
end Behavioral;
```

